

OBSAH

I.	ANATOMIE, FYZIOLOGIE A MOLEKULÁRNÍ PATOGENEZE	21
1	Anatomie hrtanu a hypofaryngu (<i>V. Chrobok, A. Švejdová, B. Gál</i>)	22
1.1	Anatomie hrtanu	22
1.2	Anatomie hypofaryngu	29
1.3	Klinicky významné prostory a struktury	30
1.4	Lymfatický systém krku	32
2	Epidemiologie a rizikové faktory karcinomu hrtanu a hypofaryngu (<i>M. Zábrodský, B. Gál, J. Klozar, J. Laco</i>)	36
2.1	Epidemiologie karcinomu hrtanu	36
2.2	Epidemiologie karcinomu hypofaryngu	37
2.3	Rizikové faktory	40
3	Molekulární patogeneze karcinomu hrtanu a hypofaryngu (<i>J. Laco</i>)	43
3.1	Molekulárně genetické změny v nádoru	44
3.2	Molekulárně genetické změny v nádorovém mikroprostředí	48
II.	DIAGNOSTIKA A STAGING	55
4	Symptomatologie (<i>D. Slouka, T. Kostlivý, B. Gál, P. Matoušek</i>)	56
4.1	Symptomatologie nádorů hrtanu	56
4.2	Symptomatologie nádorů hypofaryngu	58
5	Klinické vyšetření (<i>P. Komínek, P. Čelakovský</i>)	59
5.1	Anamnéza	59
5.2	Fyzikální vyšetření	60
6	Konvenční optické diagnostické metody (<i>L. Staníková, P. Kántor, K. Zeleník, V. Hránková, D. Tichý</i>)	62
6.1	Nepřímá laryngoskopie	62
6.2	Zvětšovací laryngoskopie	62
6.3	Flexibilní laryngoskopie	64
6.4	Přímá laryngoskopie	65
7	Pokročilé optické diagnostické metody (<i>P. Lukeš, P. Kántor, L. Staníková, J. Šatanková, A. Švejdová</i>)	68
7.1	Úzkopásmové zobrazení	68

7.2	Zvětšovací a kontaktní endoskopie	72
7.3	Autofluorescenční endoskopie	74
7.4	Konfokální endomikroskopie	76
7.5	Optická koherentní tomografie.....	77
8	Komplementární vyšetření hrtanu – kmitání hlasivek (<i>J. Dršata, J. Vydrová, R. Holý, J. Švec</i>)	78
8.1	Laryngostroboskopie, stroboskopie	79
8.2	Vysokorychlostní vyšetření hlasivek.....	79
9	Zobrazovací metody (<i>J. Dědková, M. Kelblová, P. Čelakovský, V. Chrobok, P. Komínek</i>).....	82
9.1	Klíčové aspekty radiodiagnostiky karcinomu hrtanu a hypofaryngu	82
9.2	Radiodiagnostika primárního tumoru	85
9.3	Radiodiagnostika krčních metastáz	95
9.4	Pozitronová emisní tomografie (PET/CT)	98
9.5	Radiodiagnostika léčebného sledování karcinomů hrtanu a hypofaryngu.....	99
10	Histologické vyšetření (<i>J. Laco, B. Gál, P. Matoušek</i>)	102
10.1	Technika odběru a zpracování bioptického materiálu.....	102
10.2	Histologická typizace maligních nádorů hrtanu a hypofaryngu	106
10.3	Důležité mikroskopické charakteristiky nádoru.....	110
10.4	Hodnocení resekčních okrajů	112
10.5	Imunohistochemické vyšetření	113
11	TNM klasifikace (<i>V. Chrobok, P. Komínek</i>).....	116
11.1	Obecné principy TNM klasifikace	116
11.2	TNM klasifikace karcinomu hrtanu	118
11.3	TNM klasifikace karcinomu hypofaryngu	123
11.4	TNM klasifikace regionálních mízních uzlin.....	126
11.5	Klinická interpretace TNM klasifikace	128
12	Přednádorové léze hrtanu (<i>K. Zeleník, J. Laco, M. Zábrodský, L. Staníková, J. Šatanková, P. Kántor</i>).....	130
12.1	Klinická symptomatologie.....	131
12.2	Diagnostika přednádorových lézí	131
12.3	Klinické formy přednádorových lézí	133
12.4	Histologická diagnostika a klasifikace přednádorových lézí	135
12.5	Možnosti léčby přednádorových lézí	139
12.6	Sledování přednádorových lézí	141

III.	LÉČBA – OBECNÁ ČÁST	147
13	Obecné principy léčby maligních nádorů hrtanu a hypofaryngu (<i>B. Gál, V. Chrobok, P. Komínek</i>).....	148
13.1	Léčba časného stadia karcinomu hrtanu	149
13.2	Léčba pokročilého stadia karcinomu hrtanu	151
13.3	Léčba hypofaryngeálního karcinomu	153
14	Obecné zásady radioterapie nádorů hrtanu a hypofaryngu (<i>M. Hodek, T. Novotný, M. Jirkovská, J. Cvek</i>)	155
14.1	Obecné principy léčby radioterapií	155
14.2	Formy radioterapie	156
14.3	Plánování zevní radioterapie	160
14.4	Techniky zevní radioterapie	162
15	Obecné zásady kombinované a systémové léčby (<i>P. Szturz, B. Gál</i>) .	168
15.1	Indukční chemoterapie	168
15.2	Konkomitantní chemoradioterapie	169
15.3	Cílená léčba	171
15.4	Imunoterapie	172
15.5	Problematika geriatrických pacientů	172
16	Toxicita nechirurgické léčby (<i>T. Blažek, J. Cvek, M. Hodek</i>)	175
16.1	Časná toxicita radioterapie a radiochemoterapie	177
16.2	Pozdní toxicita radioterapie a radiochemoterapie	179
16.3	Hodnocení toxicity radioterapie	182
16.4	Toxicita systémové terapie	183
16.5	Vliv nutriční terapie na toxicitu léčby.....	186
17	Anesteziologické aspekty chirurgie karcinomu hrtanu (<i>O. Jor,</i> <i>M. Frelich, F. Burša, I. Čundrle</i>)	190
17.1	Předanestetické vyšetření a předoperační příprava	190
17.2	Anesteziologický management.....	192
17.3	Vyvedení z celkové anestezie a pooperační péče.....	197
18	Nutriční péče u pacientů s tumory hlavy a krku (<i>M. Káňová,</i> <i>M. Krajdlová, P. Dzurňáková, K. Lečbychová, V. Hránková</i>)	199
18.1	Příčiny malnutrice	200
18.2	Nutriční vyšetření	201
18.3	Léčba a její nežádoucí efekt na nutriční stav	202
18.4	Nutriční podpora.....	203

IV.	LÉČBA – SPECIÁLNÍ ČÁST	211
19	Transorální laserová mikrochirurgie (<i>M. Zábrodský, K. Zeleník, P. Kántor, P. Komínek</i>).....	212
19.1	Indikace a kontraindikace.....	213
19.2	Obecné principy endoskopické chirurgie hrtanu.....	214
19.3	Klasifikace operací.....	216
19.4	Limitace a komplikace operací.....	222
19.5	Přístrojové vybavení.....	223
20	Transorální robotická chirurgie (<i>M. Zábrodský, K. Sláma, R. Salzman</i>).....	227
20.1	Indikace.....	228
20.2	Zásady operační techniky.....	229
20.3	Technické zázemí, anestezie a instrumentárium.....	230
21	Zevní parciální laryngektomie (<i>B. Gál, J. Klozar</i>).....	233
21.1	Vertikální parciální laryngektomie.....	234
21.2	Horizontální parciální laryngektomie.....	240
21.3	Atypické parciální laryngektomie.....	242
21.4	Komplikace parciálních laryngektomií.....	243
22	Totální laryngektomie (<i>B. Gál, V. Chrobok, P. Komínek</i>).....	248
22.1	Indikace totální laryngektomie.....	248
22.2	Zajištění dýchacích cest před totální laryngektomií.....	251
22.3	Chirurgická technika totální laryngektomie.....	252
23	Zevní chirurgické přístupy pro hypofaryngeální karcinom (<i>B. Gál, J. Hložek, I. Stupka</i>).....	257
23.1	Chirurgické postupy pro karcinom hypofaryngu šetřící hrtan.....	257
23.2	Rozšířená laryngektomie s parciální hypofaryngektomií.....	260
23.3	Totální faryngolaryngektomie s parciální ezofagektomií.....	260
23.4	Rekonstrukce po parciální a totální hypofaryngektomii.....	261
24	Komplikace po radikálních operacích karcinomu hrtanu a hypofaryngu (<i>M. Chovanec, B. Gál</i>).....	265
24.1	Klasifikace pooperačních komplikací.....	266
24.2	Interní (nechirurgické) komplikace.....	266
24.3	Chirurgické komplikace.....	267

25	Nechirurgická léčba karcinomu hrtanu a hypofaryngu (<i>M. Hodek, L. Mrzena, J. Cvek, T. Blažek</i>)	277
25.1	Postavení nechirurgické léčby v laryngohypofaryngeální oblasti.....	277
25.2	Nechirurgická léčba časného karcinomu hrtanu	278
25.3	Nechirurgická léčba pokročilého karcinomu hrtanu	281
25.4	Nechirurgická léčba karcinomu hypofaryngu	283
25.5	Hrtan zachovné protokoly nechirurgické léčby	284
25.6	Nechirurgická léčba uzlinových metastáz karcinomu hrtanu a hypofaryngu.....	285
26	Management krčních metastáz u karcinomů hrtanu a hypofaryngu (<i>P. Čelakovský, J. Klozar, M. Hodek, P. Matoušek</i>)	288
26.1	Metastatický potenciál karcinomu hrtanu a hypofaryngu	288
26.2	Elektivní krční disekce (cN0).....	289
26.3	Terapeutické krční disekce u karcinomů hrtanu a hypofaryngu (cN+) ..	290
26.4	Nechirurgické možnosti léčby krčních metastáz.....	291
26.5	Management krčních metastáz po ukončení primární onkologické léčby.....	292
V.	REHABILITACE HLASU A POLYKÁNÍ	299
27	Rehabilitace hlasu po léčbě karcinomu hrtanu (<i>J. Dršata, M. Kučera, J. Krtičková, K. Néma, J. Mejzlík</i>)	300
27.1	Obecné zásady terapie hlasových poruch po léčbě karcinomu hlasivek.....	300
27.2	Konzervativní rehabilitace hlasu	300
27.3	Rekonstrukce glotické štěrbiny po parciálních laryngektomiích.....	301
27.4	Náhradní hlasové mechanismy po totální laryngektomii.....	301
28	Rehabilitace polykání po léčbě karcinomu hrtanu nebo hypofaryngu (<i>L. Staníková, J. Šatanková, M. Tedla, D. Stránská</i>)	307
28.1	Rozpoznání rizik aspirace při polykání	307
28.2	Zajištění dostatečného přísunu výživy a nutriční podpory	308
28.3	Diagnostika poruchy polykání po onkologické terapii	310
28.4	Terapie poruch polykání po onkologické léčbě	311
VI.	DISPENZARIZACE, KVALITA ŽIVOTA A PROGNÓZA	317
29	Doporučení pro léčebné sledování pacientů (<i>P. Lukeš, M. Zábrodský, M. Bonaventurová, J. Plzák, J. Dědková, J. Laco</i>).....	318

29.1	Cíle poléčebného sledování.....	318
29.2	Organizace a nástroje dispenzární péče	319
29.3	Sledování pacientů po endoskopických resekcích časných glotických karcinomů	325
30	Kvalita života pacientů s karcinomem hrtanu a hypofaryngu (<i>J. Rottenberg, P. Smilek, B. Gál</i>)	328
30.1	Objektivní změny kvality života u pacientů s karcinomem hrtanu	328
30.2	Kvantifikace změn kvality života.....	333
30.3	Subjektivní hledisko kvality života	334
30.4	Kvalita života a její využití v ekonometrii zdravotní péče	335
31	Prognóza a prognostické faktory karcinomu hrtanu a hypofaryngu (<i>J. Klozar, M. Zábrodský, J. Plzák</i>).....	337
31.1	Faktory pacienta	337
31.2	Faktory nádoru.....	338
31.3	Faktory léčby	339
32	Současné trendy a perspektivy diagnostiky a léčby karcinomu hrtanu a hypofaryngu (<i>M. Zábrodský, J. Cvek, T. Blažek, P. Lukeš</i>) ...	341
32.1	Perspektivy diagnostiky	341
32.2	Perspektivy chirurgické léčby a transplantace hrtanu	345
32.3	Perspektivy nechirurgické léčby karcinomu hrtanu	347
VII.	OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE.....	349
33	Ošetřovatelská péče o tracheostomii (<i>P. Urbánková, K. Mašková, A. Pellant</i>).....	350
33.1	Ošetřovatelská péče o tracheostomii v ambulantní (domácí) praxi	350
33.2	Pooperační ošetřovatelská péče.....	353
33.3	Specifika péče o tracheostomickou kanylu	354
VIII.	ZÁVĚR	359
34	Poučení pro praxi (<i>B. Gál, P. Komínek, V. Chrobok, M. Hodek</i>)	360
34.1	Anatomie, epidemiologie a molekulární patogeneze	360
34.2	Diagnostika a staging	361
34.3	Obecné principy léčby.....	362
34.4	Chirurgické a nechirurgické léčebné postupy	363
34.5	Poléčebná rehabilitace, dispenzarizace a prognóza.....	365

IX. PŘÍLOHY	367
Doporučená literatura	368
Slovníček základních pojmů (<i>T. Valenta, V. Chytrý, A. Bambušek</i>)	369
Slovníček jmen (<i>T. Valenta, V. Vlček</i>)	382
O autorech.....	389
Seznam tabulek.....	393
Seznam obrazových příloh	394
Seznam zkratk.....	399
Rejstřík.....	401